

Politisk aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Venstre om en ny styrket regulering af PETs virksomhed og den par- lamentariske kontrol med efterretningstjenesterne

Regeringen, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Venstre (herefter benævnt aftaleparterne) har indgået aftale om en ny styrket regulering af Politiets Efterretningstjenestes (PET) virksomhed og den parlamentariske kontrol med efterretningstjenesterne.

Aftaleparterne noterer sig, at der i de seneste årtier er sket meget væsentlige ændringer i den udenrigs- og sikkerhedspolitiske situation bl.a. som følge af afslutningen på den kolde krig, terrorangrebene den 11. september 2001 og genoptrykningen af Muhammed-tegningerne i 2008.

Denne udvikling har bl.a. medført, at der i dag består en alvorlig terrortrussel mod Danmark fra netværk, grupper og enkeltpersoner, som bekender sig til islamistisk ideologi. Mindre grupperinger og enkeltpersoner med tilknytning til politiske ekstremistiske miljøer i Danmark udgør desuden en terrortrussel. Hertil kommer, at Danmark fortsat er et mål for andre landes spionageaktiviteter, ligesom ulovlig spredning af produkter og viden, som kan anvendes til fremstilling af masseødelæggelsesvåben, også udgør en trussel mod Danmarks sikkerhed.

Danmark står således overfor alvorlige og komplekse trusler, der kommer fra vidt forskellige kanter, og som løbende ændrer karakter.

For at beskytte samfundet mod disse trusler finder aftaleparterne, at Danmark har brug for velfungerende og effektive efterretningstjenester. I lyset af udviklingen støtter aftaleparterne op om den styrkelse af efterretningstjenesterne, der er sket i de senere år, og som afspejler den trussel og den virkelighed, som Danmark således står overfor.

Aftaleparterne finder, at en styrkelse af efterretningstjenesterne må gå hånd i hånd med klare og tidssvarende regler for efterretningstjenesternes virksomhed og en betryggende kontrol, herunder parlamentarisk kontrol, med dens udøvelse. Dette vil efter aftaleparternes opfattelse medvirke til fortsat at sikre befolkningens tillid til tjenesterne.

Aftaleparterne noterer sig, at PET med hensyn til efterforskning af formodede strafbare forhold, herunder brugen af tvangsindgreb som f.eks. aflytning og ransagning, som udgangspunkt er underlagt de samme regler og den samme domstolskontrol som det øvrige politi. Aftaleparterne finder ikke, at der er behov for ændringer på det område.

Aftaleparterne noterer sig endvidere, at der i dag ikke findes en særlig lovgivning om PETs opgaver, men at disse hidtil hovedsagelig har været reguleret af skiftende justitsministres instrukser til tjenesten. Desuden har PET været undtaget fra den almindelige persondataretlige lovregulering. PETs behandling af personoplysninger har således hidtil været reguleret af almindelige forvaltningsretlige regler og retsgrundsætninger samt retningslinjer fastsat af Justitsministeriet og tjenesten selv.

I lyset heraf er det aftaleparternes opfattelse, at der bør gennemføres en ny og tidssvarende lovregulering af PETs opgaver og behandling af personoplysninger, og at kontrollen med PET samtidig bør styrkes gennem oprettelse af et nyt uafhængigt tilsynsorgan vedrørende PETs behandling af personoplysninger og en udbygning af den parlamentariske kontrolordning.

Aftaleparterne understreger, at en sådan lovgivning på den ene side skal sikre, at PET fortsat effektivt kan løse sine meget vigtige opgaver med bl.a. at forebygge og modvirke terrorisme og andre alvorlige trusler mod samfundet. Det er i forbindelse helt afgørende, at PET kan samarbejde med andre landes efterretningstjenester, herunder om agenter, meddelere og andre kilder. Reguleringen skal på den anden side sikre, at tjenesten ikke uden relevant og sagligt grundlag herfor indhenter, registrerer eller på anden måde behandler oplysninger om borgerne, herunder deres deltagelse i politisk virksomhed, samt at der er den i et demokratisk samfund fornødne åbenhed om og kontrol med tjenestens virksomhed og de vilkår, som den arbejder under, bl.a. det almindelige proportionalitetsprincip.

På denne baggrund er aftaleparterne enige om, at der gennemføres en ny styrket regulering af PETs virksomhed og den parlamentariske kontrol med efterretningstjenesterne i overensstemmelse med det vedlagte forslag til lov om PET (bilag 2) og det vedlagte forslag til ændring af kontroludvalgsloven (bilag 3).

Aftaleparterne er enige om, at der 5 år efter lovforslagenes ikrafttræden skal uarbejdes en rapport om erfaringerne med den nye lovgivning.

Aftaleparterne kan om hovedpunkterne i lovforslagene henvise til bilag 1 til denne aftale.